

آبی برای احیای تالاب‌های ایران از طریق جایکا گرم نمی‌شود

کمک دو، سه میلیاردی در برابر بودجه‌های هزاران میلیاردی سازمان حفاظت از محیط زیست/ نمایش تبلیغاتی، مصداق کار آژانس همکاری‌های بین‌المللی ژاپن

تالاب‌های ایران در حال احیای تالاب‌های ایران از طریق جایکا گرم نمی‌شود

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم – پاره‌های ایران در تالاب پریشان گفت: برای شروع احیای تالاب‌های ایران از طریق جایکا (آژانس همکاری‌های بین‌المللی ژاپن) آبی گرم نشده و می‌توان به تغییر شرایط در آن‌ها دل بست؛ زیرا کمک‌های در نظر گرفته‌شده بسیار ناچیز بوده و حالت نمادین دارد. ۹۰ درصد مبالغ تخصصی نیز به پژوهشگران و کارشناسان این مجموعه پرداخت می‌شود و در عمل، زمین از آن منفعتی حاصل نمی‌کند.

با دانستن این موضوع که تالاب‌ها زیستگاه طیف گسترده‌ای از حیوانات و گیاهان را فراهم کرده و به لحاظ اکولوژیکی به موضوع کاهش طغیان رودخانه‌ها و سیل‌ها کمک می‌کنند، اهمیت بازیابی و حفظ تالاب‌ها دوچندان می‌شود. مروری بر شرایط تالاب‌های ایران نشان می‌دهد بسیاری از این تالاب‌ها در اثر مدیریت ضعیف، بهره‌برداری نامعقول، تغییر و تبدیل کاربری زمین‌های تالاب‌ها، صدور مجوزهای بیش از حد توان، کم‌آبی و خشک‌سالی، اجرای طرح‌های عمرانی در حوزه‌های آبخیز تالاب‌ها، وارد کردن گونه‌های گیاهی و جانوری غیربومی به بیانه‌های تکثیر و پرورش، از بین رفته یا به‌شدت تخریب شده‌اند. این در حالی است که حفظ و ایفای تالاب‌ها برای بهداشت محیط و کیفیت سیستم‌های آبی بسیار مهم است.

ایجاد تالاب‌ها، وارد کردن گونه‌های گیاهی و جانوری غیربومی به بیانه‌های تکثیر و پرورش، از بین رفته یا به‌شدت تخریب شده‌اند. این در حالی است که حفظ و ایفای تالاب‌ها برای بهداشت محیط و کیفیت سیستم‌های آبی بسیار مهم است. جوامع و سازمان‌های مهم بین‌المللی، برای حفظ و ایفای این تالاب‌ها همکاری‌هایی را در دستور کار خود قرار داده‌اند. بر این اساس ۲۸ فورددین‌ماه بود که مهری اثنی عشری، مدیر ملی طرح حفاظت از تالاب‌های ایران در نشست هماهنگی و برنامه‌ریزی

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم – پاره‌های ایران در تالاب پریشان گفت: برای شروع احیای تالاب‌های ایران از طریق جایکا (آژانس همکاری‌های بین‌المللی ژاپن) آبی گرم نشده و می‌توان به تغییر شرایط در آن‌ها دل بست؛ زیرا کمک‌های در نظر گرفته‌شده بسیار ناچیز بوده و حالت نمادین دارد. ۹۰ درصد مبالغ تخصصی نیز به پژوهشگران و کارشناسان این مجموعه پرداخت می‌شود و در عمل، زمین از آن منفعتی حاصل نمی‌کند.

با دانستن این موضوع که تالاب‌ها زیستگاه طیف گسترده‌ای از حیوانات و گیاهان را فراهم کرده و به لحاظ اکولوژیکی به موضوع کاهش طغیان رودخانه‌ها و سیل‌ها کمک می‌کنند، اهمیت بازیابی و حفظ تالاب‌ها دوچندان می‌شود. مروری بر شرایط تالاب‌های ایران نشان می‌دهد بسیاری از این تالاب‌ها در اثر مدیریت ضعیف، بهره‌برداری نامعقول، تغییر و تبدیل کاربری زمین‌های تالاب‌ها، صدور مجوزهای بیش از حد توان، کم‌آبی و خشک‌سالی، اجرای طرح‌های عمرانی در حوزه‌های آبخیز تالاب‌ها، وارد کردن گونه‌های گیاهی و جانوری غیربومی به بیانه‌های تکثیر و پرورش، از بین رفته یا به‌شدت تخریب شده‌اند. این در حالی است که حفظ و ایفای تالاب‌ها برای بهداشت محیط و کیفیت سیستم‌های آبی بسیار مهم است. جوامع و سازمان‌های مهم بین‌المللی، برای حفظ و ایفای این تالاب‌ها همکاری‌هایی را در دستور کار خود قرار داده‌اند. بر این اساس ۲۸ فورددین‌ماه بود که مهری اثنی عشری، مدیر ملی طرح حفاظت از تالاب‌های ایران در نشست هماهنگی و برنامه‌ریزی

زهی خیال باطل:

آبی برای احیای تالاب‌های ایران از طریق جایکا گرم نمی‌شود

کمک دو، سه میلیاردی در برابر بودجه‌های هزاران میلیاردی سازمان حفاظت از محیط زیست/ نمایش تبلیغاتی، مصداق کار آژانس همکاری‌های بین‌المللی ژاپن

تالاب‌های ایران در حال احیای تالاب‌های ایران از طریق جایکا گرم نمی‌شود

صرف تحقیقات می‌شود اظهار کرد، برخلاف تبلیغات، واقعیت این است که سرمایه‌گذاری آن‌ها چشمگیر نیست، به طوری که معمولاً سالانه حدود چهار میلیون دلار به ایران تخصیص داده می‌شود که بخش عمده آن نیز صرف حقوق کارکنان و کارشناسان ژاپنی می‌شود که برای تحقیق در حوزه محیط زیست به ایران می‌آیند.

وی مطرح کرد: با این تفسا‌سیر نباید انتظار داشته باشیم این فعالیت‌ها به اجرای پروژه‌های احیایی منجر شوند، تا‌م‌روز چنین چیزی محقق نشده‌در حالی که ما بارها پیگیری کردیم تا بتوانیم از این ظرفیت‌بهره‌بربریم‌که نهایتاً توانستیم تنها یکی، دودستگاه اندازه‌گیری برای مطالعات خوداین کارشناسان واردکنیم.

این کارشناس مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی ادامه داد: این واردات و خرید هم در چارچوب توسعه یک مدل مرتبط با حوزه آبریز و مدیریت منابع آبی بود که ژاپنی‌ها با خرید تجهیزات موافقت کردند؛ بنابراین در این همکاری‌ها خروجی اجرایی خاصی نداشتیم.

تقوایی‌نجیب در واکنش به این پرسش که در خیر مرتبط با این موضوع، معاون طرح حفاظت از تالاب‌های ایران اعلام کرد که در کام جدید، حمایت‌های بین‌المللی بیشتر و موضوعاتی مانند کشاورزی پایدار و معیشت جایگزین برترکت خواهد شد. نظرتان در این ارتباط چیست؟ عنوان کرد: اگر اخبار سال‌های گذشته را مرور کنید، متوجه می‌شوید که تقریباً هر سال و در همه دولت‌ها، همین حرف‌ها تکرار می‌شود. ما گزارش داده‌ایم، عملکرد این مجموعه را در ایران طی ۱۰ سال گذشته بررسی کرده؛ نهایت دستاوردها در حد برگزاری چند کارگاه آموزشی عمومی برای زنان روستایی بوده مثلاً آموزش‌های ساده‌ای در حوزه سلامت شخصی

مضرات مواد پلاستیکی برای انسان و محیط زیست

– کاهش مصرف پلاستیک؛ برای این کار می‌توانیم از جایگزینی مواد دیگر با پلاستیک، استفاده کنیم. به‌عنوان مثال، از بطری‌های قابل بازیافت، کیسه‌های خرید قابل بازیافت و پوشش‌های غیر پلاستیکی استفاده کنیم. همچنین، می‌توانیم به جای استفاده از ظروف یک‌بار مصرف، از ظروف بازیس‌گیری پذیر و یا خودمان ظروفی را با خود حمل کنیم.

– بازیافت و دورریز سالم پلاستیک؛ با استفاده از سیستم بازیافت، می‌توانیم پلاستیک‌های قابل بازیافت را جدا کرده و آن‌ها را دوباره به مصرف برسانیم. از دورریز سالم پلاستیک، به جای رها کردن آن در محیط زیست، استفاده

سپهرغرب، گروه زیست‌بوم؛ با توجه به آمارهای منتشرشده، هر ساله میلیارد‌ها تن پلاستیک در سراسر جهان تولید می‌شود که بیشتر آن به‌صورت پالاله تخریب نشده در محیط زیست و باقی می‌ماند. پلاستیک‌هایی که در طبیعت قرار می‌گیرند، ممکن است به دلیل طول عمر طولانی آن‌ها، به‌صورت ناخواسته وارد زندگی حیوانات و گیاهان تولید می‌شوند. همچنین برخی از مواد پلاستیکی با گذر زمان تجزیه نمی‌شوند و به همین دلیل در طولانی مدت می‌توانند آلودگی و زیان‌هایی مانند خفگی حیوانات، آلودگی خاک و آب، و کاهش تولید محصولات کشاورزی و صید ماهی را به‌دنبال داشته باشند.

مصرف بیش از حد مواد پلاستیکی، باعث آلودگی هوا، سرطان، اختلالات هورمونی، بیماری‌های قلبی و عروقی و افزایش خطر بروز برخی بیماری‌های پوستی می‌شود. در کل، استفاده بیش از حد از مواد پلاستیکی و عدم مدیریت صحیح آن‌ها، به‌طور مستقیم و غیرمستقیم باعث آسیب به سلامت انسان و محیط زیست می‌شود.

■ برای کاهش زیان پلاستیکی چه اقداماتی انجام دهیم؟

می‌توانیم اقدامات مختلفی را انجام دهیم که در کل به سه دسته عمده زیر قابل تقسیم می‌شوند:

یک کارشناس گردشگری مطرح کرد:

برنامه‌ریزی هوشمند و تدوین تقویم؛ گام‌های طلایی توسعه گردشگری مذهبی

رویدادمحوری، کلید ماندگاری گردشگر

از گردشگری مذهبی در کشور ما وجود دارد. به‌طور مثال می‌توان به معابد و مقابر زرتشتیان در یزد، کلیسای معتبر و متبرک در شمال غربی کشور، کیسه‌های مختلف در همان، اصفهان و سایر شهرهای کشور اشاره کرد که در کنار آن‌ها امامزاده‌ها و اماکن مقدس دین مبین اسلام و مذهب تشیع نیز قرار دارند.

■ گردشگر مذهبی، کم‌توقع اما نیازمند خدمات اولیه
میرشاهزاده با ابراز اینکه موضوع مهم این است که با چه رویکردی بتوانیم از این ظرفیت‌ها استفاده کنیم، ابراز کرد: گردشگران مذهبی به‌واسطه اعتقاداتشان سفر می‌کنند و چندان به تجملات و خدمات مجلل نیازی ندارند. با امکانات ساده اولیه نیز می‌توان نیازهای آن‌ها را برآورد کرد.

■ معرفی درست مقصد و ایجاد بسترهای مناسب برای ارائه خدمات ابتدایی، ازجمله امکانات بهداشتی و درمانی، ضروری است.
میرشاهزاده با ابراز اینکه موضوع مهم این است که با چه رویکردی بتوانیم از این ظرفیت‌ها استفاده کنیم، ابراز کرد: گردشگران مذهبی به‌واسطه اعتقاداتشان سفر می‌کنند و چندان به تجملات و خدمات مجلل نیازی ندارند. با امکانات ساده اولیه نیز می‌توان نیازهای آن‌ها را برآورد کرد.

■ تقویم گردشگری مذهبی، گامی اساسی برای توسعه

وی با اشاره به اینکه برای برنامه‌ریزی کلان، نگاه اقتصادی متناسب و حرفه‌ای نیاز است، گفت: نگاه اعتقادی صرف به این موضوع باعث شده تا آن‌ها با‌خوردن لازم مادی و معنوی که از گردشگری مذهبی می‌توان کسب کرد، گرفته نشود.

حوزه گردشگری مذهبی رویدادهای گسترده‌ای دارد و آنگونه که باید نمی‌توانیم از آن‌ها بهره‌بریم، افزود: تدوین یک تقویم حرفه‌ای گردشگری مذهبی و ساماندهی رویدادها بر مبنای آن، می‌تواند به بهره‌برداری از این گنج‌های ناشناخته کمک کند و ضمن به گردش درآوردن چرخه اقتصادی، زمینه توسعه فرهنگی و معنوی را نیز

کرده‌ام و حتی در دوره پیشین معاون محیط زیست انسانی سازمان، بارها این پروژه‌ها را بررسی کردیم. اما هیچ خروجی اجرایی قابل استنادی ندیدیم اذعان کرد: تأسف‌بارتر اینکه خاطرهم هست در سال ۹۵، نماینده سازمان ملل در مصاحبه‌ای گفت بود که دریاچه ارومیه با حمایت مالی دولت ژاپن در حال احیاست، در حالی که در همان زمان، کل اعتبار قالب همکاری‌های بریکس (سازمان بین‌دولتی با عضویت برزیل، روسیه، هند، چین، آفریقای جنوبی، مصر، اتیوپی، امارات متحده عربی، ایران، اندونزی، بولیوی، عربستان سعودی و نیجریه) این فرصت وجود دارد که پروژه‌های مشترکی با کشورهای عضو تعریف شود تا در حوزه محیط زیست اقدامات عملی صورت گیرد چون واقعاً بسیاری از مشکلات ما ماهیت فرامرزی دارند.

این کارشناس محیط زیست با اشاره به اینکه به‌عنوان مثال در قبال این همکاری‌ها می‌توان پروژه‌های مشترک با عربستان تعریف کرد و در زمینه مقابله باریزگردکم‌منشأعمده درخاک عربستان است، به پیشرفت‌های خوبی رسید ابراز کرد: نکته این است که این همکاری‌ها بنا به ماهیت تعریف‌شده برای این تعامل بین‌المللی کاملاً در چارچوب سازوکارهای بریکس امکان‌پذیر است، اما متأسفانه اراده جدی برای این نوع همکاری‌ها وجود ندارد.

تقوایی‌نجیب ادامه داد: ضمن اینکه، معمولاً مدیرانی که درباره پروژه‌هایی همچون جایکا مصاحبه می‌کنند، در همان پروژه به‌عنوان مشاور یا همکار حضور دارند که این مسئله خود نوعی تعارض منافع ایجاد می‌کند، در نتیجه، در عمل چیزی روی زمین اتفاق نمی‌افتد.

وی با بیان اینکه بنده به‌دلیل موضوع پایان‌نامه‌ام، این مسائل را به‌صورت جدی پیگیری

- دوشنبه ۱۵ اردیبهشت ۱۴۰۴**
- سال هفدهم - شماره ۳۱۱۵**

که ما تعریف کرده‌ایم، در عمل اثربخش نیستند تشریح کرد: نکته این است که اگر همین مطالعات نیز به‌درستی هدایت شوند، می‌توانند کمک‌کننده باشند، اما متأسفانه چنین اراده‌ای حتی در میان مسئولان هم دیده نمی‌شود.

تقوایی‌نجیب اظهار کرد: البته شاید یکی دو مورد استثنا وجود داشته باشد، که آن‌هم تنها در صورتی بوده که مسئولی با صلاحیت و تخصص شخصی، توانسته این اعتبارات را به‌درستی هدایت کند تا حداقل مطالعاتی کاربردی انجام شود. در غیر این صورت، همین مطالعاتی هم که این نهادها به‌صورت ناقص انجام داده‌اند، عملاً به‌کار گرفته نمی‌شود. مثلاً مدلی را معرفی کرده بودند که هیچ‌کس در ایران نمی‌توانست با آن کار کند؛ مدلی اختصاصی برای کشور ژاپن بود که حتی دفترچه راهنمای انگلیسی هم نداشت.

وی عنوان کرد: درواقع آنچه در قالب مطالعات انجام می‌شود صرفاً مدلی است که بخشی از زنجیره مطالعات داخلی خود آن‌ها را تکمیل می‌کند و از آن قالب همکاری در فضای بین‌المللی به‌عنوان نمایش تبلیغاتی برای ارتقای جایگاه خود بهره می‌برند.

مع‌الوصف با توجه به آنچه گفته شد، به‌نظر می‌رسد این همکاری‌های نمادین در عرصه احیای محیط زیست و در عین حال رفع معضلات محیط زیستی به‌ویژه موضوع تالاب‌ها کاری پیش نخواهد برد و آنچه در قالب کمک‌های بلاعوض مطرح است بیشتر جنبه مطالعاتی داشته که به‌نظر کارشناسی این مطالعات نیز تنها برای خود این کشورها کارایی داشته و ایران بهره‌ای از آن نمی‌برد، درواقع می‌توان گفت از «جایکا» برای تالاب‌های ایران آبی گرم نمی‌شود.

فراهم آورد.
■ برنامه‌ریزی رویدادمحور برای امامزاده‌ها
میرشاهزاده خاطرنشان کرد: برای جذب گردشگر به امامزاده‌ها، باید با طراحی رویدادهای مخاطب‌پسند و جاذب، گردشگران را به این مقاصد هدایت کرد.
وی با اشاره به اهمیت معرفی مقصد، تأکید کرد: برای معرفی درست مقصد، ایجاد بسترهای مناسب برای ارائه خدمات ابتدایی، ازجمله امکانات بهداشتی و درمانی، ضروری است.

نیازهای جانبی اعضای خانواده نیز توجه و برای بهبود وضعیت موجود راهکارهای لازم را ارائه کرد تا یک محصول ارزشمند برای گردشگران ایجاد شود.
■ خدمات رفاهی و بهداشتی؛ ضرورتی برای رضایت زائران و گردشگران

در پایان باید گفت:گردشگری مذهبی، با ریشه‌های عمیق در تاریخ و فرهنگ بشری، همواره به‌عنوان یک انگیزه قوی برای سفر و سیاحت مطرح بوده. این نوع گردشگری، نه‌تنها فرصتی برای زیارت و عبادت فراهم می‌کند، بلکه زمینه‌ساز آشنایی با فرهنگ‌ها، آداب و رسوم ملل مختلف و تعاملات بین‌فرهنگی نیز می‌شود. عوامل میان، ایران به‌عنوان یکی از غنی‌ترین کشورهای جهان از نظر جاذبه‌های مذهبی و معنوی، ظرفیت بالایی برای جذب گردشگران مذهبی از سراسر دنیا دارد. با این حال، بهره‌برداری بهینه از این ظرفیت نیازمند برنامه‌ریزی دقیق، بازاریابی هدفمند و ارائه خدمات باکیفیت‌است.

البته برای بهبود این نوع گردشگری برخی موارد همچون بهبود وضعیت راه‌ها و حمل‌ونقل و دسترسی آسان و ایمن به اماکن مذهبی، از مهم‌ترین عوامل جذب‌گردشگر است. سرمایه‌گذاری در توسعه و بهسازی جاده‌ها، فرودگاه‌ها، پانه‌ها و ناوگان حمل‌ونقل عمومی نیز ضروری است.
دیگر موارد مهم، ایجاد و تجهیز اقامتگاه‌های مناسب و ارائه خدمات اقامتی با کیفیت و متناسب با نیازهای گردشگران مذهبی، ازجمله هتل‌ها، مهمان‌پذیرها، زائرسراها و اقامتگاه‌های بوم‌گردی است که نقش بسزایی در رضایت گردشگران دارد.

این کارشناس گردشگری افزود: تفاوت گردشگری مذهبی با سایر حوزه‌ها در این است که نیازی به زیرساخت‌های هزینه‌بر، گسترده و مجلل نیست و با توسعه زیرساخت‌های مقدماتی می‌توان زمینه جذب گردشگر را فراهم کرد.

■ رویدادمحوری، کلید ماندگاری گردشگر
میرشاهزاده با اشاره به اینکه خلق رویدادها و ماندگار کردن گردشگر در مقصد، نتایج ملموس‌تری به همراه خواهد داشت، گفت: در غیر این صورت، گردشگری مقطعی و بدون برنامه، زیان‌های زیست‌محیطی، اجتماعی و فرهنگی به بار خواهد آورد.
■ ایران، بهشتی ناشناخته
وی با ابراز اینکه ایران بهشتی ناشناخته است و هر گوشه آن هزاران قابلیت‌نهفته دارد که گردشگری مذهبی یکی از آن‌هاست، تصریح کرد: در برنامه‌ریزی برای این نوع از گردشگری، باید به

تفاوت گردشگری مذهبی با

سایر حوزه‌ها در این است که

نیاز به زیرساخت‌های هزینه‌بر،

گسترده و اشرافی نیست، با

توسعه زیرساخت‌های مقدماتی

می‌توان زمینه جذب گردشگر را فراهم کرد.

■ توسعه زیرساخت‌های مقدماتی کلید جذب گردشگر مذهبی

این کارشناس گردشگری افزود: تفاوت گردشگری مذهبی با سایر حوزه‌ها در این است که نیازی به زیرساخت‌های هزینه‌بر، گسترده و مجلل نیست و با توسعه زیرساخت‌های مقدماتی می‌توان زمینه جذب گردشگر را فراهم کرد.

■ میرشاهزاده با اشاره به اینکه خلق رویدادها و ماندگار کردن گردشگر در مقصد، نتایج ملموس‌تری به همراه خواهد داشت، گفت:
در غیر این صورت، گردشگری مقطعی و بدون برنامه، زیان‌های زیست‌محیطی، اجتماعی و فرهنگی به بار خواهد آورد.

■ ایران، بهشتی ناشناخته
وی با ابراز اینکه ایران بهشتی ناشناخته است و هر گوشه آن هزاران قابلیت‌نهفته دارد که گردشگری مذهبی یکی از آن‌هاست، تصریح کرد: در برنامه‌ریزی برای این نوع از گردشگری، باید به